

ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ВЧИТЕЛЯ ІСТОРІЇ

Викладач: *д.пед.н., професор Терно Сергій Олександрович*

Кафедра: *Давньої і нової історії України та методики навчання історії*

E-mail: terno@znu.edu.ua

Телефон: +380977302662

Інші засоби зв'язку: *Viber, WhatsApp, Telegram*

Освітня програма, рівень вищої освіти		Середня освіта (Історія); Магістр				
Статус дисципліни		Вибіркова Дисципліни вільного вибору студента в межах спеціальності				
Кредити ECTS	5	Навч. рік	2023/2024	Рік навчання	Тижні	11
Кількість годин	150	Кількість змістових модулів ¹		8	Лекційні заняття – 4 Практичні заняття – 4 Самостійна робота – 142	
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15255			
Консультації: <i>Viber, WhatsApp, Telegram</i>			за домовленістю			

ОПИС КУРСУ

Мета: сформувати мовно-комунікативну компетентність вчителя історії профільної школи.

Завдання:

- ✓ розвинути мовно-комунікативну культуру майбутніх вчителів історії;
- ✓ оволодіти методами здійснення ефективної комунікації у професійному спілкуванні;
- ✓ оволодіти формами здійснення ефективної комунікації у професійному спілкуванні;
- ✓ оволодіти засобами здійснення ефективної комунікації у професійному спілкуванні;
- ✓ засвоєння навичок до публічного мовлення та культури аргументації.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє:**

- Перетворювати інформацію у різні форми представлення: 1) текстова організація (тези, план, конспект); 2) графічна організація (логічні схеми, графіки, діаграми); пояснювати факти, закони, теорії на відповідному для аудиторії рівні сприймання з урахуванням вікових, професійних та ін. особливостей
- Враховувати інтереси зацікавлених осіб в реалізації педагогічно-дослідних та освітніх проектів та фасилітація спільного бачення, місії для реалізації проектів, включаючи міжнародну взаємодію, враховуючи принципи нейропедагогіки та інноваційні технології навчання
- Планувати навчальні заняття з опертям на результати психолого-педагогічної діагностики, розроблювати прийоми мотивації з урахуванням вікових особливостей, створювати ситуації успіху та підтримуючу атмосферу для здобувачів освіти, організовувати командну роботу з метою розвитку мислення зростання та спираючись на засади педагогічної діагностики.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання дослідницьких завдань та проектів розміщені на платформі Moodle.

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи:

№ ЗМ	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання – тестування на платформі Moodle.	Тема 1. Предмет і завдання риторики.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508724	2
1	Практичне завдання – розв’язання аналітичних завдань на практичному	Стимульний матеріал для підготовки та обговорення на сторінці в Moodle	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508724	5
За ЗМ 1 конт. заход.	2			
2	Теоретичне завдання – тестування на платформі Moodle.	Тема 2. Риторика як теорія мовлення.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508724	2
2	Практичне завдання – розв’язання аналітичних завдань на практичному	Стимульний матеріал для підготовки та обговорення на сторінці в Moodle	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508724	5
За ЗМ 2 конт. заход.	2			
3	Теоретичне завдання – тестування на платформі	Тема 3. Красномовство.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508724	2

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Силабус навчальної дисципліни

	Moodle.			
3	Практичне завдання – розв’язання аналітичних завдань на практичному	Стимульний матеріал для підготовки та обговорення на сторінці в Moodle.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508724	5
За ЗМ 3 конт. заход.	2			
4	Теоретичне завдання – тестування на платформі Moodle.	Тема 4. Основи ораторської майстерності.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508724	2
4	Практичне завдання – розв’язання аналітичних завдань на практичному	Стимульний матеріал для підготовки та обговорення на сторінці в Moodle.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508724	5
За ЗМ 4 конт. заход.	2			
5	Теоретичне завдання – тестування на платформі Moodle.	Тема 5. Оратор і аудиторія.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508724	2
5	Практичне завдання – розв’язання аналітичних завдань на практичному	Стимульний матеріал для підготовки та обговорення на сторінці в Moodle.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508724	5
За ЗМ 5 конт. заход.	2			
6	Теоретичне завдання – тестування на платформі	Тема 6. Публічний виступ.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508724	2

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Силабус навчальної дисципліни

	Moodle.			
6	Практичне завдання – розв’язання аналітичних завдань на практичному	Стимульний матеріал для підготовки та обговорення на сторінці в Moodle.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508724	5
За ЗМ 6 конт. заход.	2			
7	Теоретичне завдання – тестування на платформі Moodle.	Тема 7. Фігури публічного виступу.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508724	4
7	Практичне завдання – розв’язання аналітичних завдань на практичному	Стимульний матеріал для підготовки та обговорення на сторінці в Moodle.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508724	5
За ЗМ 7 конт. заход.	2			
8	Теоретичне завдання – тестування на платформі Moodle.	Тема 8. Доказ та обґрунтування у публічному виступі.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508724	4
8	Практичне завдання – розв’язання аналітичних завдань на практичному	Стимульний матеріал для підготовки та обговорення на сторінці в Moodle.	Критерії оцінювання на сторінці в Мудл https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=508724	5
За ЗМ 8 конт. заход.	2			
Усього за зміст. модулі контр.	8			60

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Силабус навчальної дисципліни

заході в				
-------------	--	--	--	--

Підсумкові контрольні заходи:

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
<i>Змістовний модуль 1</i>	Тестування	1 тиждень	4
	Розв'язування задач	1 тиждень	8
<i>Змістовний модуль 2</i>	Тестування	2 тиждень	4
	Розв'язування задач	2 тиждень	8
<i>Змістовний модуль 3</i>	Тестування	3 тиждень	4
	Розв'язування задач	3 тиждень	8
<i>Змістовний модуль 4</i>	Тестування	4 тиждень	4
	Розв'язування задач	4 тиждень	8
<i>Змістовний модуль 5</i>	Тестування	5 тиждень	4
	Розв'язування задач	5 тиждень	8
<i>Змістовний модуль 6</i>	Тестування	6 тиждень	4
	Розв'язування задач	6 тиждень	8
<i>Змістовний модуль 7</i>	Тестування	7 тиждень	6
	Розв'язування задач	7 тиждень	8
<i>Змістовний модуль 8</i>	Тестування	8 тиждень	6
	Розв'язування задач	8 тиждень	8
Підсумковий контроль (max 40%)			
<i>екзамен</i>			20
<i>Захист проекту</i>			20
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано

F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		
---	---	--	--

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Тема 1. Предмет і завдання риторики.	Тестування	2
Тиждень 1 Семинар 1	Тема 1. Предмет і завдання риторики.	Розв'язання проблемних завдань	5
Змістовий модуль 2			
Тиждень 2 Лекція 2	Тема 2. Риторика як теорія мовлення.	Тестування	2
Тиждень 2 Семинар 2	Тема 2. Риторика як теорія мовлення.	Розв'язання проблемних завдань	5
Змістовий модуль 3			
Тиждень 3 Лекція 3	Тема 3. Красномовство.	Тестування	2
Тиждень 3 Семинар 3	Тема 3. Красномовство.	Розв'язання проблемних завдань	5
Змістовий модуль 4			
Тиждень 4 Лекція 4	Тема 4. Основи ораторської майстерності.	Тестування	2
Тиждень 4 Семинар 4	Тема 4. Основи ораторської майстерності.	Розв'язання проблемних завдань	5
Змістовий модуль 5			
Тиждень 5 Лекція 5	Тема 5. Оратор і аудиторія.	Тестування	2
Тиждень 5 Семинар 5	Тема 5. Оратор і аудиторія.	Розв'язання проблемних завдань	5
Змістовий модуль 6			
Тиждень 6 Лекція 6	Тема 6. Публічний виступ.	Тестування	4
Тиждень 6 Семинар 6	Тема 6. Публічний виступ.	Розв'язання проблемних завдань	5
Змістовий модуль 7			
Тиждень 7 Лекція 7	Тема 7. Фігури публічного виступу.	Тестування	4
Тиждень 7 Семинар 7	Тема 7. Фігури публічного виступу.	Розв'язання проблемних завдань	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Силабус навчальної дисципліни

виступу.			
Змістовий модуль 8			
Тиждень 8 Лекція 8	Тема 8. Доказ та обґрунтування у публічному виступі.	Тестування	4
Тиждень 8 Семинар 8	Тема 8. Доказ та обґрунтування у публічному виступі.	Розв'язання проблемних завдань	5

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Безперстова Л., Гулий Ю., Шут А. Мистецтво ставити запитання. *Грааль науки*. 2022. № 11. С. 276–285. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.24.12.2021.045> (дата звернення: 09.07.2023).
2. Герман В. Інтеграція проєкту IREX "Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність" і курсу "Сучасна риторика". *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2020. № 2 (96). С. 12–23.
3. Культура мовлення та риторика : [навч. посіб.] / Галина Кузнецова [та ін.] ; Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. Глухів : Глухів. НПУ ім. О. Довженка, 2020. 323 с.
4. Мистецтво викладання: золоті зерна досвіду / ред.: В. Трофимович, Н. Мартинюк. Вид-во Нац. ун-ту «Острозька акад.», 2021. URL: <https://doi.org/10.25264/13.01.2021> (дата звернення: 09.07.2023).
5. Овчиннікова А. П. Риторика як суспільно-культурне явище : курс лекцій. Херсон : ОЛДІ-плюс, 2020. 175 с.
6. Онуфрієнко Г. С. Риторика : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Київ : Центр навч. літ., 2008. 592 с.
7. Педагогічна риторика : метод. рек. до курсу / уклад.: Лариса Мафтин, Ольга Величко ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : ЧНУ ім. Юрія Федьковича : Рута, 2021. 59 с.
8. Риторика : навч.-метод. посіб. / уклад. Лариса Мафтин ; [відп. ред. С. Романюк] ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича : Рута, 2020. 343 с.

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Пропущені теми відпрацьовуються шляхом виконання індивідуальних завдань.

Політика академічної доброчесності

Виконані завдання будуть перевірені на плагіат та будуть зараховані, у разі його відсутності. Посилання слід оформлювати згідно зі ДСТУ 8302:2015.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

На заняттях можна використовувати комп'ютери, телефони, планшети тощо.

Комунікація

Комунікація здійснюватиметься електронною поштою, Мудл, месенджерями. Відповідь протягом максимум 3 робочих днів.

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2022-2024 н. р. (див. сайт ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9y>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84; (099)253-78-73(щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: Борисов Костянтин Борисович. Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00. Вихідні дні: субота, неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua. У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>